

Spis treści

Wstęp	11
Rozdział I. Cywilizacja i polityka Francji jako elementy wpływające na kształt systemu medialnego	29
1.1. Podstawowe informacje o Francji	29
1.2. Społeczeństwo francuskie	31
1.2.1. Mniejszości etniczne i językowe	32
1.2.2. Imigranci i mniejszość muzułmańska	35
1.3. Francja a cywilizacja francuska	36
1.4. Republika jako podstawa systemu politycznego Francji	44
1.4.1. Czwarta Republika	46
1.4.2. Piąta Republika	47
Rozdział II. Czynniki i wydarzenia wpływające na rozwój prasy na świecie i we Francji	51
2.1. Uwarunkowania rozwoju prasy światowej	51
2.2. Prasa francuska do Rewolucji Francuskiej – kamienie milowe	55
2.3. Prasa francuska w XIX wieku: od Rewolucji Francuskiej do I wojny światowej	65
2.3.1. Okres konsulat i imperium, czyli okres panowania Napoleona Bonaparte (1799–1814)	65
2.3.2. Okres restauracji (1815–1830)	66
2.3.3. Okres monarchii lipcowej (1830–1848)	69
2.3.4. „Le Petit Journal” jako zapowiedź nowego etapu rozwoju prasy francuskiej. Złoty wiek prasy francuskiej	74
2.3.5. Nieco statystyki	87
2.4. I wojna światowa	89
2.5. Okres międzywojenny 1918–1939	93

Rozdział III. Prasa francuska w okresie okupacji i lat powojennych. Nowa rzeczywistość medialna V Republiki.

Relacje między prasą a polityką	99
3.1. Warunki działania prasy podczas okupacji	99
3.1.1. Prasa kolaboracyjna	103
3.1.2. Prasa podziemna	112
3.2. Tworzenie powojennego systemu prasowego we Francji – nowe warunki, nowe zasady	114
3.2.1. Dekrety powojenne jako podstawa reform systemu prasy drukowanej	115
3.2.2. Wpływ polityki na prasę drukowaną w latach powojennych	118
3.2.3. Rzeczywistość rynku mediów drukowanych w latach 1944–1958	121
3.2.4. Nowe tytuły na rynku prasowym jako zapowiedź nowej jakości i stylu wydawniczego	123
3.2.5. Wojna w Algierii i jej wpływ na ówczesną prasę drukowaną	128
3.3. Drukowana prasa francuska w początkach V Republiki Francuskiej	130
3.3.1. Prasa drukowana we Francji w kontekście wydarzeń politycznych w 1968 roku	131
3.3.2. Koncentracja kapitału mediów drukowanych w latach sześćdziesiątych – główne cechy	139
3.4. Rozwój technologiczny drukowanej prasy francuskiej w latach sześćdziesiątych	143
3.5. Inne aspekty związane z rynkiem wydawniczym lat sześćdziesiątych	145
3.5.1. Nowe tytuły na rynku wydawniczym jako kontynuacja rozwoju segmentu magazynów	148
3.6. Profesjonalizacja zawodu dziennikarza	150

Rozdział IV. Trudności na rynku prasy drukowanej i rozwój magazynów (lata siedemdziesiąte–osiemdziesiąte)

4.1. Kryzys na rynku prasy codziennej	157
4.1.1. Załamanie rynku ogólnokrajowych dzienników popularnych	159
4.1.2. Inne problemy dzienników francuskich	160
4.1.3. Ceny dzienników	164
4.2. Prasa magazynowa	167
4.2.1. Prasa telewizyjna	169

4.2.2. Prasa kobieca w dobie rewolucji feministycznej we Francji	171
4.2.3. Magazyny satyryczne	175
4.3. Fluktuacje na rynku prasy drukowanej	177
4.3.1. Zmiany na rynku wydawniczym lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych ubiegłego wieku (<i>casusy</i>)	179
4.4. Początki konwergencji mediów jako symptom zmian na rynkach medialnych. Zmiany ról i podstawowe informacje ...	187

Rozdział V. Kryzys prasy drukowanej jako konsekwencja rekonstrukcji francuskiego systemu medialnego. Nowa era – nowe technologie (1990–2008)

5.1. Funkcjonowania prasy drukowanej we Francji w nowej rzeczywistości medialnej	195
5.2. Symptomy tabloidyzacji mediów drukowanych we Francji. Cechy zjawiska	197
5.2.1. Rozwój prasy <i>people</i> we Francji jako oznaka tabloidyzacji mediów drukowanych	201
5.3. Rozkwit prasy gratisowej	205
5.4. Zmiany we francuskich grupach medialnych	208
5.5. Nieustające problemy na rynku prasy drukowanej we Francji .	215
5.5.1. Rynek prasy drukowanej przełomu wieków – ogólne tendencje	217
5.5.2. Próby ratowania malejących nakładów krajowej prasy codziennej	219
5.5.3. Prasa magazynowa	229
5.5.4. Prasa regionalna w dobie konkurencji z mediami elektronicznymi	231
5.5.5. Subwencje Republiki Francuskiej dla prasy drukowanej	236
5.6. Serwisy elektroniczne jako ratunek dla prasy drukowanej	237
5.6.1. Minitel jako system wideograficzny zmieniający rolę mediów drukowanych w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku	238
5.6.2. Konwergencja mediów drukowanych z internetem	245

Rozdział VI. Współczesna prasa drukowana we Francji.

Cechy dystynktywne i poszukiwanie nowego modelu ekonomicznego	251
6.1. Rozwój prasy drukowanej w erze cyfrowej	251
6.2. Kryzys czy powolna agonia? Sytuacja dzienników ogólnokrajowych	258

6.3. Dzienniki regionalne i departamentalne (lokalne) jako lustro życia lokalnego. Marginalizacja wagi czasopism o zasięgu regionalnym	271
6.4. Marginalizacja prasy dnia siódmego	279
6.5. Współczesna prasa magazynowa. Francuskie „rozleniwienie”	280
6.6. Subwencje prasowe Republiki Francuskiej jako czynnik determinujący utrzymanie egzystencji prasy drukowanej	289
6.7. Wpływ nowych technologii na współczesne media drukowane we Francji	292
6.7.1. <i>Pure players</i>	297
6.7.2. Wpływ nowych technologii na społeczność dziennikarską, czytelnictwo i treść	299
6.8. Tworzenie i funkcjonowanie tytułów prasy drukowanej na rynku francuskim (regulacje prawne)	304

Rozdział VII. Francuski system medialny we współczesnym

medioznawstwie	307
7.1. Francuskie media w badaniach komparatystycznych	307
7.2. Francuski system medialny w ujęciu porównawczym Daniela C. Hallina i Paolo Manciniego	309
7.3. Francuskie media a <i>Media Accountability and Transparency in Europe</i>	312
7.4. Francuskie media a <i>Mapping Digital Media</i>	314
7.5. Francuskie media a <i>Worlds of Journalism</i>	317
7.6. Francuskie media a <i>Media Pluralism Monitor</i>	320
7.6.1. Ochrona podstawowa we francuskim systemie medialnym w świetle badań MPM 2016	321
7.6.2. Pluralizm na rynku mediów we francuskim systemie medialnym w świetle badań MPM 2016	322
7.6.3. Niezależność polityczna we francuskim systemie medialnym w świetle badań MPM 2016	323
7.6.4. Inkluzja społeczna we francuskim systemie medialnym w świetle badań MPM 2016	324
7.7. Francuskie media a Reporters sans frontières (RSF) – <i>Ranking Wolności Mediów</i>	325
7.8. Francuskie media w świetle raportu Reuters Digital (<i>Digital News Report</i>)	327
7.9. Francuskie media w świetle raportu Freedom House 2017 (<i>Freedom of the Press</i>)	329

7.10. Francuskie media w świetle analiz <i>Mapping Media Freedom</i>	331
7.11. Użyteczność rankingów organizacji pozarządowych	332
Zakończenie	335
Bibliografia	347
Indeks nazwisk	371
Spis ilustracji	377
Spis tabel	379
Spis wykresów	381

Współczesny człowiek do nieustannego jego monitorowania. Prawdziwy technologiczny wpływ na społeczeństwo w prasie, radio, telewizji i internecie polega na łączeniu między sobą grupów. Tradycyjny podział mediów i ich kanały widoczny w systemach medialnych, choć digitalizacja spowodowała ich zdezintegrowanie, w stopniu do nich będzie się nrywać sfornizowane jednostki multimedialne. Innym urodzeniem na przełomie XX i XXI wieku była powstanie zupełnie nowych potrzebować systemu medialnego i w ten sposób stały się nowym pojęciem mediów. Ale czy to oznacza, że to media były przyczyną zmian? Procesy społeczne, tendencje i pojęcia, takie jak konsumpcja, procesy tworzenia informacji, pojawienie się baru plajon, zmiany klimatyczne w przemyśle, nowe tempo życia, media społecznościowe, globalizacja, konwergencja, a przede wszystkim digitalizacja, są tylko niektórymi elementami ewolucji i transformacji medialnych. Jednocześnie trzeba pamiętać, że podkreślał Daniel C. Hallin i Paolo Mancini, że instytucje medialne ewoluują w czasie, a na każdym etapie ich rozwoju wyodrębniła i wzrosła instytucjonalna, odróżniając się z poprzednimi, określone, wpływają na kierunek ich dalszego rozwoju¹.

Kayla Williams w książce *Media w Europie* stwierdza, że europejskie media powstały od zakończenia II wojny światowej; przeżyły głęboką zmianę, która nastąpiła w dwóch okresach: pierwszy obejmował lata od 1945 do 1960, a drugi od roku 1961 do współczesności.

Pierwszy etap wiązał się z dużym interesowaniem państwa w sferze medialnej, drugi był nacechowany zmianami natury technologicznej i politycznej. Europa należała w dwóch okresach: pierwszy obejmował lata od 1945 do 1960, a drugi od roku 1961 do współczesności.

¹ D.C. Hallin, P. Mancini, *Systemy medialne. Trzy modele medialne i polityka europejska*, przekł. M. Lorek, Kraków 2007, s. 11.

² K. Williams, *Media w Europie*, tłum. A. Fienicka, Warszawa 2000, s. 18.